



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **P. K.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, 140 00 Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2015, č. j. 8305-3/2015-900000-304.1, sp. zn. 34352/2014-55000-12,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 23. 2. 2015, č. j. 8305-3/2015-900000-304.1, sp. zn. 34352/2014-55000-12 **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** žalobci na náhradě nákladů řízení zaplatit částku 5.552 Kč a odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů jeho právnímu zástupci Mgr. Jaroslavu Topolovi, advokátovi se sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha ve výši 12. 342 Kč a to 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Generálního ředitelství cel ze dne 23. 2. 2015, č. j. 8305-3/2015-900000-304.1, sp. zn. 34352/2014-55000-12 (dále též „žalovaný“) bylo odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního úřadu pro kraj Vysočina ze dne 19. 1. 2015, č. j. 503-4/2015-630000-12 (dále též „správní orgán I. stupně“) zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 19. 1. 2015 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku ve smyslu § 42a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních

komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pozemních komunikacích“) tím, že dne 15. 6. 2014 v 21:20 hod. užil s osobním vozidlem, registrační značky: zpoplatněnou pozemní komunikaci D1 bez zaplacení časového poplatku. Tímto jednáním porušil povinnost danou dle § 22e odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích a byla mu uložena dle ust. § 42a odst. 7 písm. d) citovaného zákona pokuta ve výši 8.000 Kč.

V žalobě doručené zdejšímu soudu dne 17. 4. 2015 namítl žalobce nezákonnost rozhodnutí žalovaného, neboť správní orgán nepostupoval dle § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), neboť poté, co podal odvolání, nebyl vyzván k jeho doplnění. Ke skutkovému stavu uvedl, že nebyl řidičem vozidla na komunikaci podléhající časovému zpoplatnění, neboť pouze přeparkovával vozidlo u čerpací stanice, kdy celníci jej viděli přijít k zaparkovanému vozidlu. Vozidlo při jízdě na pozemní komunikaci užil jeho bratr Bc. J. K., který byl po čas celní kontroly v kasinu v prostoru parkoviště čerpací stanice. Žalobce naopak ve shodě jak tvrdí i celníci, po upozornění celníků, že vozidlo není opatřeno platnou dálniční známkou, tuto zakoupil a řádně vylepil. Žalovaný tak nepostupoval v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu. Zároveň namítl, že uložená okuta ve výši 8.000 Kč nebyla řádně odůvodněna.

Z výše uvedených důvodů navrhl, aby napadené rozhodnutí včetně rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 16. 6. 2015 k vytýkaným procesním vadám napadeného rozhodnutí i průběhu správního řízení uvedl, že nebyl-li žalobce vyzván k odstranění vad podání, pak z toho důvodu, že bylo přihlédnuto k jeho osobě, neboť má jednoznačně zkušenosti se správním řízením, jelikož v blízké minulosti ve věci časového zpoplatnění pozemních komunikací byl několikrát účastníkem řízení, případně zastupoval několik účastníků řízení, což žalovaný konkretizoval příslušnými správními rozhodnutími. Popisované jednání označil jako obstrukci s cílem za pomoci zákonných prostředků dosáhnout prekluzivního efektu na projednávanou věc. Nebylo-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu je napadené rozhodnutí napadáno, s přihlédnutím k § 82 odst. 2 správního řádu, pak platí, že se účastník řízení domáhá zrušení celého rozhodnutí.

Pokud se týká nově uplatněné námitky ohledně skutkového stavu uvedeného až v žalobě, žalovaný konstatoval, že v průběhu řízení tuto verzi skutku nikdy neuplatnil, zjištěný skutkový stav nerozporoval, výslech svědka (bratra) nenavrhoval. Přenesení odpovědnosti za přestupek na bratra tak žalovaný považoval za ryze účelové jednání se snahou vyhnout se odpovědnosti žalobce za přestupek. Navrhl proto, aby žaloba byla zamítnuta.

V replice k vyjádření žalovaného ze dne 3. 4. 2017 žalobce uvedl, že je pouhým studentem druhého ročníku Právnické fakulty Masarykovy univerzity, což na příslušnou právní profesionalitu nenasvědčuje. Žalovaný zaměnil poučovací povinnost dle § 4 odst. 2 správního řádu, která je skutečně přiměřená osobním poměrům poučované osoby s povinností vyzvat k odstranění vady podání dle § 37 odst. 3 správního řádu, která dopadá na každého.

Pokud se týká skutkového stavu věci, popřel, že by se jednalo o jeho účelové tvrzení, že řidičem vozidla v době spáchání přestupku byl jeho bratr, a že žalobce vozidlo toliko „přeparkovával“ a pohyboval se tak mimo těleso dálnice, a tedy na úseku, který nepodléhá časovému zpoplatnění. Uvedený právní názor žalovaného označil za nesprávný. Žalobce

neměl důvod uplatňovat takové tvrzení již v řízení v I. stupni, neboť mohl očekávat, že v souladu se zásadou inkviziční a zásadou materiální pravdy správní orgán úplně zjistí skutkový stav, tj. např. zajistí videozáznam z benzinové čerpací stanice, ze kterého však zjistí, že to nebyl žalobce, kdo s vozidlem řídil. Teprve z rozhodnutí seznal, že správní orgán skutkový stav nezjistil úplně; proto by tyto skutečnosti namítal až v odvolání, pokud by jej k jeho doplnění žalovaný řádně vyzval.

K tvrzení žalovaného ve znění „vzhledem k výše uvedenému GRČ uvádí, že pokud by soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí, tak s přihlédnutím k procesní ekonomii by toto rozhodnutí zcela zřejmě nevedlo k vydání nového rozhodnutí s jiným výrokem, než má stávající napadené rozhodnutí.“ uvedl, že takto učiněné závěry jsou spekulativní a citovaná věta pouze avizuje, že se žalobci opět nedostane spravedlivého procesu.

Ve správním spise je založeno odvolání žalobce, podané e-mailem opatřeným elektronickým podpisem dne 4. 2. 2015 směřující proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 19. 1. 2015, které mu bylo doručeno do datové schránky dne 21. 1. 2015. Odvolání je podáno v tomto znění: „Podávám odvolání do rozhodnutí č. j. 503-4/2015-630000-12 ze dne 19. 1. 2015.“ Následně poté dne 23. 2. 2015 bylo vydáno rozhodnutí žalovaného, které je předmětem soudního přezkumu.

V projednávané věci proběhlo soudní jednání dne 24. 4. 2017. Žalobce bez účasti právního zástupce setrval na žalobních námitkách i replice k písemnému vyjádření žalovaného zdůraznil procesní pochybení ze strany žalovaného, pokud se týká porušení § 37 správního řádu i argumentace ze strany žalovaného týkající se procesních obstrukcí, kterých by se měl dopouštět v rámci správního řízení jako osobě mající zkušenosti se správním řízením coby účastník řízení ve věci časového zpoplatnění pozemních komunikací v jiných právních případech i jako zmocněnec řady účastníků řízení v jiných přestupkových věcech. K vlastnímu popisu skutkového děje pak setrval na stanovisku, že nebyl řidičem vozidla v době spáchání přestupku, vozidlo měl řídit jeho bratr, což doložil čestným prohlášením jmenovaného ze dne 1. 12. 2016. Sám vozidlo pouze přeparkovával, pohyboval se tak mimo dálnici, tedy na úseku, který nepodléhá časovému zpoplatnění. Zároveň vyslovil výhrady k výši pokuty, která byla nesrovnatelně vyšší než v jiných správních řízeních, což doložil několika správními rozhodnutími jiných účastníků řízení, kterým pro tutéž přestupkovou činnost byla uložena pokuta v rozmezí 1.000 Kč až 3.000 Kč.

Zástupkyně žalovaného po seznámení s replikou žalobce k písemnému vyjádření žalovaného setrvala na žalobní argumentaci ze dne 16. 6. 2015 a navrhla zamítnutí žaloby.

Právní posouzení:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

V souladu s § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů.

Žaloba je důvodná.

Žalobce předně namítal, že žalovaný se dopustil procesního pochybení, jestliže při doručení blanketního odvolání žalobce nepostupoval dle § 37 odst. 3 správního řádu.

K tomuto soud uvádí následující:

Podle § 37 odst. 2 správního řádu odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Dalšími povinnými náležitostmi odvolání jsou tedy údaje o tom, proti kterému rozhodnutí odvolání směřuje, v jakém rozsahu je napadáno rozhodnutí a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Tyto obsahové náležitosti odvolání jsou potom námitkami ve smyslu § 89 odst. 2 a hrají důležitou roli při stanovení rozsahu, v jakém bude napadené rozhodnutí přezkoumáváno. V tomto ustanovení jsou tedy stanoveny poměrně přísné formální a obsahové náležitosti odvolání. Odvolání jako úkon směřující vůči správnímu orgánu musí splňovat alespoň základní podmínky, aby je mohl správní orgán považovat za projev vůle konkrétní osoby, jejímž záměrem je napadnou odvoláním jí oznámené rozhodnutí. Z tohoto důvodu (i s ohledem na zásadu součinnosti správního orgánu s účastníky řízení podle § 4 správního řádu) by proto bylo vhodnější, nejsou-li v odvolání námitky uvedeny, aby k jejich doplnění správní orgán účastník řízení vyzval a stanovil mu k jejich doplnění přiměřenou lhůtu. Nutnost výzvy k doplnění nezbytných údajů zdůrazňuje např. také rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, sp. zn. 54 Ca 1/2008, které uvádí, že vzhledem k tomu, že odvolání je podáním ve smyslu § 37 správního řádu a s ohledem na § 93 odst. 1 správního řádu, se pro odvolací řízení použijí obdobně ustanovení hlavy I – IV, VI a VII části druhé správního řádu platí, že pokud nemá odvolání nějakou náležitost vyplývající z § 37 nebo z § 82 odst. 3 správního řádu, je na místě postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu tak, že správní orgán pomůže žadateli nedostatky odstranit nebo jej k odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

Podobně konstatovalo rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, sp. zn. 4/2009, ze kterého vyplývá, že „nemá-li odvolání některou z náležitosti vyplývající z § 37 odst. 2 a z § 82 odst. 2 správního řádu, je správní orgán **povinen** postupovat podle § 37 odst. 3 tohoto zákona tak, že pomůže odvolateli nedostatky odstranit nebo jej k jejich odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.“

Podle § 39 odst. 1 správního řádu, správní orgán účastníkovi určí přiměřenou lhůtu k provedení úkonu, pokud ji nestanoví zákon a je-li to zapotřebí. Určením lhůty nesmí být ohrožen účel řízení ani porušena rovnost účastníků. Usnesením o určení lhůty se oznamuje pokračování pouze tomu, komu je určena, popř. i tomu, jehož se jinak přímo dotýká. Právě v souladu s účelem řízení by bylo v daném případě poskytnutí lhůty, a to rovněž s ohledem na

§ 4 odst. 2 správního řádu, v němž je zakotvena povinnost správního orgánu v souvislosti se svým úkonem poskytnout dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonů a osobním poměrům dotčené osoby potřebné. Žalovaný však v dané věci dle uvedených procesních zákonných ustanovení nepostupoval. Argumentace žalovaného vyjádřena v písemném stanovisku ze dne 16. 6. 2015 i stanovisku přednesenému v průběhu soudního jednání dne 24. 4. 2017, že oba správní orgány nereagovaly výzvou k odstranění vad podání z toho důvodu, že přihlédly především k osobě účastníka řízení, který má jednoznačně zkušenosti se správním řízením, neobstojí, byť o postupech žalobce v postavení zmocněnce v řadě správních řízení si lze myslet leccos, obstrukcí nevyjímaje, toto tvrzení ale nemá oporu v nastoleném právním režimu, který vychází z pojmu „účastník řízení“, tedy bez jakékoli diferenciaci tohoto účastníka z hlediska jeho stupně odbornosti.

Krajský soud tak přisvědčil žalobní námitce, že žalovaný nesprávně rozhodl o žalobcově blanketním odvolání, tedy o odvolání, které neobsahovalo odvolací důvody, co by náležitost odvolání dle § 82 odst. 2 správního řádu, a to aniž by byl žalobce k odstranění této vady podání vyzván podle § 37 odst. 3 za použití § 93 odst. 1 správního řádu. Žalobce tak byl vyloučen z možnosti své odvolání řádně doplnit a vznést konkrétní odvolací námitky. Žalovaný tedy rozhodoval o odvolání, aniž by znal konkrétní námitky, které hodlal žalobce v doplnění svého odvolání uplatnit. Takový postup žalovaného považuje soud za zcela nepřijatelný a naprosto v rozporu s procesními pravidly, která jsou zakotvena v citovaných z ustanovení správního řádu a vyplývají z ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 As 4/2009-53, www.nssoud.cz).

Krajský soud proto rozhodnutí žalovaného zrušil pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). Důvodem ke zrušení rozhodnutí žalovaného byla jeho nepřezkoumatelnost, tedy pochybení procesního charakteru, soud se proto nezabýval hodnocením hmotněprávní stránky věci.

V dalším řízení žalovaný odstraní vytýkané pochybení a poté při respektování právního názoru zdejší ho soudu opětovně ve věci rozhodne (§ 78 odst. 5 s.ř.s.) a to při zohlednění právního režimu dle § 2 a 3 správního řádu.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení, které mu vznikly, a to za zaplacení soudního poplatku 3.000 Kč, cestovné k soudnímu jednání dne 24. 4. 2017, trasa Praha-Brno a zpět (2x 207 km), cena PHM 33.70 Kč/1 l, spotřeba vozidla zn. Jaguar FX CC9, RZ: 3AZ 0258 6,8/100 km a amortizace dle právního předpisu 3.70 Kč/km, celkem 2.480 Kč, stravné (analogicky s § 163 zák. práce) ve výši 72 Kč celkem tedy 5.552 Kč. Jeho právnímu zástupci byla vyčíslena náhrada nákladů právního zastoupení sice za 3 úkony právní služby (příprava a převzetí na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb, podání žaloby, podání repliky) dle § 7 bod 5, §9 odst. 4 a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhl. č.177/1996 Sb., v platném znění, v celkové výši 10.200 Kč a daň z přidané hodnoty 21 %, takže celková výše činí 12.342 Kč. Žalovaný je povinen vyčíslené náklady řízení uhradit do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám žalobce a jeho právního zástupce.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 24. dubna 2017

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová